Raadsvergadering

Zaaknummer Z26161746
Onderwerp: Tweede begrotingswijziging 2026 Gemeenschappelijke Regeling (GR) Waterlands Archief
Portefeuillehouder: Burgemeester R.J. Beukers

Aan de raad.

Voorstel
Kennisnemen van:
1. de rapportage omtrent een tweede begrotingswijziging 2026 voor de GR Waterlands Archief en hiertoe een zienswijze af te geven voor 3 december 2026, inhoudende instemming met het voorgenomen besluit van het bestuur tot de tweede begrotingswijziging 2026.
2. De gemeentelijke begroting voor de bijdrage aan het Waterlands Archief te actualiseren in de winternota 2026, ter correctie van de afwijkingen ten opzichte van de ramingen voor het Waterlands Archief.

Kern van het voorstel, samenvatting
Uit de rapportage van het Waterlands Archief over de periode januari tot en met april 2026 blijkt dat de realisatie op totaalniveau nog beperkt afwijkt van de begroting, maar dat voor de rest van het jaar sprake is van enkele incidentele en structurele ontwikkelingen die niet in de gewijzigde begroting 2026 zijn opgenomen.

Het gaat om kosten voor externe inhuur voor een aanbestedingstraject, hogere lasten voor onderhoudscontracten en hogere energielasten. Deze ontwikkelingen leiden tot een totaal nadeel van € 37.300 voor de deelnemende gemeenten. Voor Edam-Volendam bedraagt het financiële effect € 9.151. Voorgesteld wordt in te stemmen met de begrotingswijziging, de financiële gevolgen te verwerken in de winternota 2026 en een zienswijze in te dienen.

Beleidsdoelstelling / Maatschappelijk effect
Het doel van het gevraagde besluit is het mogelijk maken van een rechtmatige en realistische verwerking van de tweede begrotingswijziging 2026 van het Waterlands Archief. Hiermee wordt geborgd dat de begroting aansluit bij de actuele financiële ontwikkelingen en dat de gemeentelijke bijdrage van Edam-Volendam tijdig kan worden aangepast via de winternota 2026.

Toelichting en argumenten
Het Waterlands Archief stelt voor de begroting 2026 te wijzigen vanwege drie ontwikkelingen die niet in de gewijzigde begroting 2026 zijn opgenomen: externe inhuur voor een aanbestedingstraject, hogere lasten voor onderhoudscontracten en hogere energielasten. Deze ontwikkelingen leiden gezamenlijk tot een nadeel van € 37.300 voor de deelnemende gemeenten.

De externe inhuur betreft noodzakelijke inkoopbegeleiding voor een aanbestedingstraject dat inmiddels is gestart. De kosten worden geraamd op € 14.300 incidenteel. Daarnaast vallen de onderhoudscontracten via de gemeente Purmerend hoger uit dan geraamd, wat leidt tot een structureel nadeel van € 7.000.

De energielasten ontwikkelen zich eveneens ongunstiger dan begroot. De totale jaarlast wordt geraamd op circa € 28.500 tegenover een begroting van € 12.420. Dit leidt tot een structureel nadeel van circa € 16.000. De rapportage januari-april 2026 bevestigt dat deze ontwikkelingen aanleiding geven om de begroting via een begrotingswijziging bij te stellen.

Voor Edam-Volendam stijgt de bijdrage van € 398.679 naar € 407.830. Het financiële effect bedraagt daarmee € 9.151. Omdat de kosten noodzakelijk zijn en grotendeels voortkomen uit autonome ontwikkelingen, wordt voorgesteld in te stemmen met de tweede begrotingswijziging, het bedrag te verwerken in de winternota en de raad voor te stellen een zienswijze in te dienen.

Kanttekeningen en alternatieven
De begrotingswijziging leidt tot een financieel nadeel voor de deelnemende gemeenten. Voor Edam-Volendam bedraagt dit nadeel € 9.151. Dit bedrag moet worden verwerkt in de gemeentelijke begroting via de winternota 2026. Een kanttekening is dat twee van de drie posten structureel zijn aangemerkt, namelijk de hogere lasten voor onderhoud en beveiliging van het gebouw en de hogere lasten voor gas, water en elektra. Daardoor kunnen deze ontwikkelingen ook effect hebben op de structurele kostenbasis.

Financiële middelen en effecten begroting
De tweede begrotingswijziging 2026 van het Waterlands Archief heeft een totaal financieel nadeel van € 37.300. Dit bestaat uit € 14.300 incidentele lasten voor inhuur derden, € 7.000 structurele lasten voor onderhoud en beveiliging van het gebouw en € 16.000 structurele lasten voor gas, water en elektra.

Eerder is vanuit de gemeenten, in het kader van de bezuinigingsopgave vanaf 2025, gevraagd om bij gemeenschappelijke regelingen 5% structureel te besparen. Ook het Waterlands Archief heeft deze taakstelling destijds opgevolgd. Bij deze tweede begrotingswijziging lijkt deze 5% bezuinigingsdoelstelling echter opnieuw niet volledig te worden gerealiseerd.

De aanvullende bijdrage wordt verdeeld over de deelnemende gemeenten conform de vastgestelde verdeelsleutels. Voor Edam-Volendam stijgt de bijdrage van € 398.679 naar € 407.830. Het financiële effect voor Edam-Volendam bedraagt € 9.151. Deze wijziging moet worden verwerkt in de winternota 2026 en is reeds gecommuniceerd naar de financiële afdeling van de gemeente.

Uitvoering of vervolgproces
Na instemming door het college wordt de tweede begrotingswijziging 2026 betrokken bij de verwerking in de winternota. Daarnaast wordt de zienswijzeprocedure richting de raad gevolgd.

Participatie en communicatie
Er heeft geen participatie met maatschappelijke actoren plaatsgevonden. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen is het opstellen van de begroting en de jaarrekening van het Waterlands Archief belegd bij het bestuur. Dit bestuur bestaat uitsluitend uit collegeleden van de deelnemende gemeenten. Het bestuur informeert de gemeenteraden hierover en vraagt, indien nodig, om een zienswijze.

Rapportage en evaluatie
De gewijzigde begroting 2026 wordt ter beoordeling voorgelegd aan de gemeenten die deelnemen aan de Gemeenschappelijke Regeling rondom het Waterlands Archief. De deelnemers krijgen de mogelijkheid om middels een zienswijze op de gewijzigde begroting 2026 te reageren.

Achterliggende documenten en eerder genomen besluiten
https://edamvolendam.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/2d91e1b3-fb0c-41e2-9a13-36ce820ecee7?documentId=e3e992a4-455a-4171-9cf5-d1fc73c2637b&agendaItemId=b6eb28db-e93f-49f5-99b7-ca7b42824020

Bijlagen
1. Rapportage Waterlands Archief januari-april 2026
2. aanbiedingsbrief tweede begrotingswijziging 2026
3. Zienswijze gemeente Edam-Volendam

Edam-Volendam, d.d.

Het college van burgemeester en wethouders van Edam-Volendam,

de secretaris,

N.A. Hellingman-Kuiper

de burgemeester,

R.J. Beukers.

Dit voorstel is elektronisch ondertekend. Dit is na besluitvorming zichtbaar op de volgende pagina.